

SGJ DAV SEN. SEC. PUBLIC SCHOOL, HARIPURA

Class – 10th (Assignment)

Date – 28.08.2025

Instructions:

Dear Students,

We are sending you Homework. You have to solve this work in your notebook in a neat and clean way. You have to submit this work after the opening of school to your Subject Teacher.

Subject-English

Q1 Write a factual description in not more than hundred words of a handmade craft item that you created for a school exhibition. (5 Marks)

Q2 You are Aarav Mehta from class 10th C. Write an email in about 50 words, to your class teacher requesting leave for 2 days due to illness. Mention that you will submit medical certificate upon return. (5Marks)

Q3 You are a resident of 51, Moti Bagh, New Delhi 110023. Write a letter to the editor of a national daily, expressing your appreciation towards government initiatives and provisions made for girl child education and the importance of the same. (5Marks).

Subject- Hindi

प्रश्न 1. 'उत्साह' कविता का उद्देश्य स्पष्ट कीजिए। (2)

उत्तर-कवि ने 'उत्साह' कविता में बादलों का आह्वान करते हुए क्रांति लाने के लिए कहा है। इस कविता में बादलों को क्रांतिदूत मानकर सोए, अलसाए और कर्तव्यविमुख लोगों को क्रांति लाने के लिए प्रेरित किया गया है। इस क्रांति या विप्लव के बिना समाज की जड़ता और कर्तव्यविमुखता में परिवर्तन लाना संभव नहीं है। लोगों में उत्साह भरना ही 'उत्साह' कविता का उद्देश्य है।

प्रश्न 2. स्मृति को पाथेय बनाने से कवि जयशंकर प्रसाद का क्या आशय है?(2)

उत्तर-कविता में बादल तीन अर्थों की ओर संकेत करता है। जल बरसाने वाली शक्ति के रूप में प्रदर्शित किया है। उत्साह और संघर्ष के भाव भरने वाले कवि के रूप में दर्शाया है। पीड़ाओं का ताप हरने वाली सुखकारी शक्ति के रूप में प्रस्तुत किया है।

प्रश्न 3. आत्मकथा कविता के अनुसार निम्नलिखित पंक्तियों का भाव स्पष्ट कीजिए।(4)

(क) मिला कहाँ वह सुख जिसका मैं स्वप्न देखकर जाग गया।

आलिंगन में आते-आते मुसक्या कर जो भाग गया।

(ख) जिसके अरुण कपोलों की मतवाली सुंदर छाया में।

अनुरागिनी उषा लेती थी निज सुहाग मधुमाया में।

उत्तर-(क) उक्त पंक्तियों का भाव यह है कि कवि भी अन्य लोगों की भाँति सुखमय जीवन बिताना चाहता था पर परिस्थिति वश सुखमय जीवन की यह अभिलाषा उसकी इच्छा बनकर ही गई। सुख पाने का उसे अवसर भी मिला पर वह हाथ आते-आते रह गया अर्थात् उसकी पत्नी की मृत्यु हो जाने से वह सुखी जीवन का आनंद अधिक दिनों तक न पा सका।

(ख) कवि की प्रेयसी अत्यंत सुंदर थी। उसके कपोल इतने लाल, सुंदर और मनोहर थे कि प्रातःकालीन उषा भी अपना सौंदर्य बढ़ाने के लिए लालिमा इन्हीं कपोलों से लिया करती थी। अर्थात् उसकी पत्नी के कपोल उषा से भी बढ़कर सौंदर्यमयी थे।

Subject -Punjabi

ਕੁੱਲ ਅੰਕ :-2+2+2+2

ਪ੍ਰਸ਼ਨ1 - ਮੁਗਲ ਤਖ਼ਤੇ ਤਾਜ ਲਈ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਬੇਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਖਾਨਾ ਜੰਗੀ ਦਾ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ- ਮੁਗਲ ਤਖ਼ਤੇ ਤਾਜ ਲਈ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਬੇਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਖਾਨਾ ਜੰਗੀ ਦਾ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੂੰ ਸਟੇਜ ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਘਬਰਾਹਟ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਡਰ ਸੀ। ਪਰ ਉਹ ਕਤਲੇਆਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਆਵਾਜ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਵੇਗਾ ਤੇ ਰੋਕੇਗਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਜਫਰਨਾਮਾ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ? ਉੱਤਰ-ਜਫਰਨਾਮਾ ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਜਫਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਬੜੀ ਬੇਕਾਕੀ ਨਾਲ ਪਾਈਆਂ ਲਾਹਨਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਖਤ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੇ ਪਏ ਖੰਫਨਾਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਕੀਦੇ ਤੇ ਅਮਲਾਂ ਤੇ ਲਾਹਨਤਾਂ ਪਾਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖਰੀਆਂ ਖਰੀਆਂ ਸੁਣਾਈਆਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ ਕੰਬ ਗਈ ਤੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦਾ ਪਛਤਾਵਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਨੇ ਵੀ ਉਸਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਝੂਠੀਆਂ ਕਸਮਾਂ ਖਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਲੇਖਕ ਨੇ ਕਾਕੇ ਦਾ ਸੁਰਗ ਕਿਵੇਂ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ?

ਉੱਤਰ-ਕਾਕਾ ਅਸਮਾਨ ਦੇ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਸਮਝਦਾ ਸੀ। ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਪਰ ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਤਾਰੇ ਰੁਪਈਏ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਕਾਕੇ ਦਾ ਸੁਰਗ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਅਮਰੀਕ ਦੇ ਪਿਓ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਿਆਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਹੱਸਦਿਆਂ ਕੀ ਕਿਹਾ?

ਉੱਤਰ-ਅਮਰੀਕ ਦਾ ਪਿਓ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਹੁਤ ਐਸ਼ ਪ੍ਰਸਤੀ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਹੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ: "ਪੁੱਤਰਾ! ਆਉਂਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੈਨੂੰ... ਤੇਰੇ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਐ ਅਜੇ.. ਜਦੋਂ ਸਿਰ ਤੇ ਪਈ, ਫਿਰ ਵੇਖੀਂ ਦੇਹ 'ਸੀਸਾਂ ਪਿਓ ਦੇ ਸਿਰ ਨੂੰ, ਜਿਹੜਾ ਸਿੰਘਾਪੁਰੋਂ ਚਾਰ ਪੈਸੇ ਘਲਾਈ ਜਾਂਦਾ।"

Subject: Mathematics

For 2 marks question

Q1 Show the pair of linear equations $2x=5y+6$ and $15y=6x-18$ represents two lines that are intersecting, coincide or parallel.

Hint/Solution: Rewrite both in the form $ax+by+c=0$ and compare ratios

Q2 Solve using elimination: $99x+101y=499$, $101x+99y=501$

Hint: You can add or subtract to eliminate one variable; e.g., subtract first from second to isolate x.

Q3 Cards numbered from 6 to 15 are placed in a box (i.e., the cards are 6,7,...,15). One card is drawn at random. Find the probability of drawing a card with a number less than 10.

Hint/Solution: Numbers less than 10 are {6, 7, 8, 9}

For 3 marks

Q4 Check whether the points A(1,2), B(3,6), and C(5,10) are collinear? **Hint:** find AB, AC and BC distance.

Q5 The vertices of a quadrilateral are A(2,1), B(5,4), C(4,7), D(1,4) Check whether it is a **parallelogram**.

Hint: For a quadrilateral to be a parallelogram, both pairs of opposite sides should be equal in length. Use the distance formula:

Subject-Science

1. A compound 'A' is used in the manufacture of cement. When dissolved in water, it evolves a large amount of heat and forms compound 'B'.

(i) Identify A and B.

(ii) Write chemical equation for the reaction of A with water.

(iii) List two types of reaction in which this reaction may be classified. (3 marks).

Ans- (i) A is calcium oxide, CaO which is used in the manufacturing of cement.

B is calcium hydroxide Ca(OH)_2 .

(ii) calcium oxide reacts with water to form slaked lime.

(iii) The given reaction is a combination reaction.

Example : $\text{NH}_3(\text{g}) + \text{HCl}(\text{g}) \rightarrow \text{NH}_4\text{Cl}(\text{s})$

$2\text{NO}(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g}) \rightarrow 2\text{NO}_2(\text{g})$

2. Lead nitrate solution is added to a test tube containing potassium iodide solution.

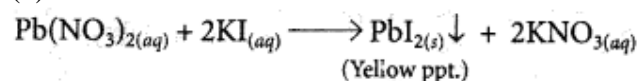
(a) Write the name and colour of the compound precipitated.

(b) Write the balanced chemical equation for the reaction involved.

(c) Name the type of this reaction justifying your answer. (3 marks)

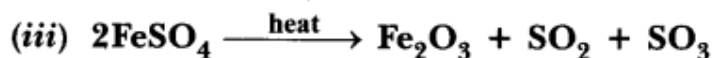
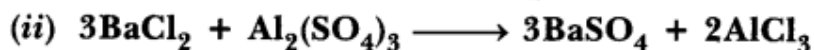
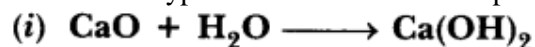
Answer: (a) When lead nitrate is added to potassium iodide then yellow precipitate of lead iodide is formed along with potassium nitrate.

(b) Balanced chemical reaction is as follows :

(c) This type of reaction is called precipitation reaction in which one of the products formed is an insoluble substance or this is also called double displacement reaction.

3. A Name the type of chemical reaction represented by the following equation (3 marks)

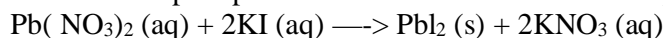
Ans- (i) Combination reaction

(ii) Double displacement reaction (Precipitation reaction)

(iii) Decomposition reaction.

4. What is observed when a solution of potassium iodide solution is added to a solution of lead nitrate? Name the type of reaction. Write a balanced chemical equation to represent the above chemical reaction.(3 marks)

Ans-. Yellow precipitate of lead iodide is formed. It is precipitation reaction.

It is also called double displacement reaction.

Subject- Social Science

1. Analyze the reasons for the growth of nationalist tensions in the Balkan region before the First World War.(5)

Hints:

2. Define political parties and describe any four problem areas in their working that they need to face and overcome. (5)

Hints: Definition - A political party is a group of people who come together to contest elections and hold power in the government. They agree on some policies & programmes for the society to promote the collective good. A major challenge is the lack of internal democracy within parties. Since most political parties do not practice open and transparent procedures for their functioning, there are very few ways for an ordinary worker to rise to the top in a party.

3. Describe some ways political parties around the world can be reformed to overcome the challenges they face. (5)

Hints: - Laws should be made to prevent elected MLAs/MPs from changing parties. It should be done as many elected representatives indulge in defection in order to become ministers or for cash. It should be necessary for political parties to hold their organizational elections and file their income tax returns regularly. (any other relevant point is accepted)

4. 'Language is power, life and the instrument of culture, the instrument of liberation.' Justify the above statement in light of the Nationalist Movement in Poland, Europe. (5)

Hints: Language played an important role in developing nationalist sentiments in Europe. As a result, a large number of priests and bishops were put in jail or sent to Siberia by the Russian authorities as punishment for refusing to preach in Russian.

5. 'Importance of culture - art, poetry, stories and music help shape nationalist feelings.' Justify the above statement with respect to European nationalism. (5)

Hints: Under romanticism, artists criticised the glorification of reason and science and focused on emotions, intuition and mystical feelings to create a sense of a shared collective heritage, a common cultural past, as the basis of a nation. - German culture was to be discovered among the common people – das volk. Spirit of the nation was popularised through folk songs, poetry and dances. - So, collecting and recording these forms of folk culture was essential to the project of nation- building.

any other relevant point